

Chiến tranh biên giới 1979 nhắc nhở lãnh đạo Cộng Sản Việt Nam điều gì?

Mỹ Hằng

BBC News Tiếng Việt

17/02/2021

Nguồn hình ảnh, HOANG DINH NAM/AFP/Getty Images

Chụp lại hình ảnh,

Những người biểu tình chống Trung Quốc mang theo biểu ngữ tham gia các cuộc tuần hành quanh Hồ Hoàn Kiếm, Hà Nội

Kỷ niệm 42 năm ngày nổ ra chiến tranh biên giới Việt - Trung (17/2/1979) năm nay, báo nhà nước Việt Nam được cho là có nhiều tiến bộ trong tuyên truyền khi đã có một số bài viết nêu đích danh Trung Quốc. Nhưng có ý kiến rằng điều này 'chưa đủ'.

Nhà nghiên cứu, giảng viên lịch sử Đinh Kim Phúc có cuộc trao đổi với BBC Tiếng Việt hôm 17/2 quanh các bài học lịch sử rút ra từ sự kiện này.

Ông Phúc nói rằng trước đây ông thường cùng bạn bè đi thắp hương tại tượng đài Đức Thánh Trần ở Bến Bạch Đằng.

"Nhưng năm ngoái, khi lư hương tại tượng Đức Thánh Trần bị cướp đi nơi khác, tôi thường ngồi nhà hoặc ngồi cùng anh em, những đồng đội năm xưa từng trực tiếp cầm

súng, để soi rọi lại lịch sử Việt Nam, từ đó rút ra bài học chúng ta được gì, mất gì, khi đối đầu cũng như khi làm bạn với Trung Quốc," ông Phúc nói qua điện thoại với BBC từ nhà riêng ở TP Hồ Chí Minh.

"Bài học để tránh cuộc chiến tương tự"

Nguồn hình ảnh, Đinh Kim Phúc

Chụp lại hình ảnh,

Nhà nghiên cứu lịch sử, giảng viên Đinh Kim Phúc (giữa, áo kẻ) trong một cuộc biểu tình phản đối Trung Quốc

Là một người nghiên cứu và giảng dạy lịch sử nhiều năm, ông Phúc cho rằng Hội nghị Thành đô năm 1990, trong đó Việt Nam và Trung Quốc thống nhất không khơi gợi lại hận thù mà bắt đầu thời kỳ mới, không có nghĩa Việt Nam im lặng trước sự hi sinh và chiến công hiển hách của các anh hùng liệt sỹ đã ngã xuống trong sự nghiệp bảo vệ độc lập và thống nhất đất nước.

"Cái quan trọng là chúng ta nhắc lại cuộc chiến tranh không có nghĩa chúng ta phát động, tôn sùng chiến tranh mà là chúng ta rút ra được bài học lịch sử sao có cuộc chiến này và làm sao để tránh một cuộc chiến tương tự."

"Vì lý do gì mà nhà nước không khuyến khích toàn dân trong những ngày này ôn lại những truyền thống hào hùng cách đây hơn 40 năm để giáo dục lòng yêu nước cho

thế hệ trẻ, đề nêu cao tinh thần độc lập, tự do của dân tộc? Ngoài một vài tờ báo nhắc lại một vài vấn đề cụ thể trong cuộc chiến, gần như không có một loạt bài nào hệ thống lại những quan điểm, chiến lược của cuộc chiến tranh này để rút ra những bài học cho ngày hôm nay. Tôi cho rằng nhà nước nên nhìn lại cách tuyên truyền của mình."

"Theo tôi, cần phải nhấn mạnh rằng cuộc chiến chống quân xâm lược Trung Quốc năm 1979 là một cuộc chiến hết sức đẫm máu. Nó xảy ra ngắn ngày, chưa đầy một tháng, nhưng để lại hậu quả và các cuộc chiến tiếp theo kéo dài 10 năm, với những trận đánh mà bộ đội Việt Nam hi sinh 3000 - 4000 người. Điều này chưa từng xảy ra trong cuộc chiến tranh Việt Nam 24 năm từ 1954-1975. Do đó tôi nghĩ không chỉ nhắc đến các chiến thắng đơn lẻ mà cần phải có sự tổng kết về chiến lược, về quan hệ quốc tế để làm sao tránh được một cuộc chiến tranh trong tương lai."

"Cuộc chiến tranh biên giới phía Bắc và phía Tây Nam có thể tránh được nếu lãnh đạo Việt Nam sau năm 1975 đánh giá đúng tình hình thế giới, an ninh khu vực, ý thức được tinh thần quốc tế và ý thức hệ cộng sản mà chúng ta đang theo, cái gì là trên hết."

"Trung Quốc tự hào lịch sử 5000 năm tiến về phương Nam. Do đó Việt Nam sẽ luôn luôn là nạn nhân chính sách bành trướng của Trung Quốc ở mọi thời đại. Vấn đề sống chung, giữ hòa khí, không để xảy ra một cuộc chiến như vậy nữa phụ thuộc vào bản lĩnh các lãnh đạo Việt Nam hiện nay. Mà muốn có bản lĩnh thì kinh tế, quân sự và vị trí quân sự của Việt Nam phải ngang bằng với Trung Quốc," ông Phúc nói.

"Chưa làm cho dân tin"

Nguồn hình ảnh, HOANG DINH NAM/Getty Images

Chụp lại hình ảnh,

Người dân thấp hươg tưởng niệm những người đã ngã xuống trong cuộc chiến tranh biên giới tại Tượng đài Lý Thái Tổ ở Hà Nội

Theo nhà nghiên cứu Đinh Kim Phúc, gần đây, các bài báo của nhà nước Việt Nam khi viết về sự kiện này đều chỉ đích danh Trung Quốc là kẻ tấn công xâm lược chứ không chỉ là một cuộc chiến tranh biên giới chung chung. Tuy nhiên chỉ như vậy thì "chưa đủ".

Ông Phúc nói:

"Trong tình hình hiện nay, khi vấn đề Biển Đông ngày càng nguy hiểm, mâu thuẫn giữa hai siêu cường ngày càng sâu sắc, khi mà các dàn xếp quốc tế trên Biển Đông có vẻ không ổn, nhà nước Việt Nam có vẻ thấy được thân phận của mình trước khả năng một cuộc chiến cục bộ sẽ nổ ra ở trên Biển Đông."

"Trung Quốc là đối tác, nhưng cũng là đối trọng, khi tàu của họ vẫn đang đi sâu vào thềm lục địa của Việt Nam sáng 17/2/2021. Khi mà Trung Quốc vẫn có tham vọng điên cuồng độc chiếm biển Đông với bản đồ đường lưỡi bò, muốn thống trị cả Đông Nam Á từ thời Mao Trạch Đông và họ sẽ không bao giờ chấm dứt tham vọng này."

"Việt Nam cũng nên nhìn lại cách đánh giá bạn thù và để cho nhân dân tưởng nhớ các anh hùng liệt sỹ đã ngã xuống."

Về mối quan hệ Việt Nam từ khi bình thường hóa quan hệ tới nay, ông Phúc cho rằng "căng thẳng hơn 10 năm trước đây" do vấn đề Biển Đông và nguồn nước sông Mekong. Tuy nhiên do sự kiềm chế của hai lãnh đạo, nên hai bên chưa đi đến 'điểm nóng',

"Về mặt phòng thủ, quân sự, chiến lược, tôi cho rằng Đảng Cộng sản và nhà nước VN đã làm được rất nhiều việc so với những thời kỳ trước đây. Nhưng có một điều họ chưa làm tốt: Không làm cho dân tin những điều mình đã làm được. Một nghị định gần đây của Thủ tướng chính phủ quy định rằng các vấn đề đối ngoại, an ninh, quốc phòng đều đóng dấu tuyệt mật. Người dân không được tiếp cận với các chiến lược của quốc gia trong vấn đề đối phó với Trung Quốc. Do đó họ không tin."

Nguồn hình ảnh, HOANG DINH NAM/Getty Images

"Do đó, cần củng cố lòng tin của người dân về quyết tâm bảo vệ lãnh thổ này, làm sao để nhân dân tuyệt đối tin tưởng. Với tiềm lực quân sự hiện nay, nếu xảy ra một cuộc chiến tranh cục bộ, Việt Nam đủ sức đương đầu với Trung Quốc. Nhưng Việt Nam không đại gì khuấy động chiến tranh, phá vỡ sự hòa bình, phát triển của Việt Nam và khu vực. Ta đã có bài học đắt giá từ hơn 40 năm trước. Mục đích của Đảng và nhà nước là duy trì thành quả hòa bình, an ninh khu vực để phát triển. Tôi hoàn toàn thông

cảm với chủ trương của nhà nước Việt Nam là không đi theo nước này để đánh nước khác và Việt Nam muốn làm bạn với tất cả các nước."

"Tuy nhiên Việt Nam nên quan hệ ngoại giao quân sự với các cường quốc trên thế giới, tạo ra một mạng lưới an ninh quân sự với các cường quốc trên thế giới càng nhiều càng tốt. Muốn thành công thì phải làm sao bạn để tin mình. Tôi không nói là 'liên minh quân sự' nhưng phải tạo ra một hệ thống an ninh quân sự tập thể, không phải để 'đánh bại', mà đưa Trung Quốc quay lại tuân thủ luật pháp quốc tế."

"Nhà nước cũng cần phải có một ngày chính thức để tưởng niệm tất cả anh hùng liệt sỹ đã ngã xuống cho sự nghiệp bảo vệ đất nước trong thời kỳ hiện đại sau năm 1975, chứ không chỉ không chỉ ngày 27/7 thương binh liệt sỹ nói chung. Cần có ngày dành riêng cho cuộc chiến 1979, để tưởng niệm những chiến sỹ đã hi sinh xương máu giữ gìn độc lập đất nước trước họa phương Bắc từ quân xâm lược Trung Quốc."

"Bên cạnh đó, không có một công trạng nào của tướng lĩnh, lãnh đạo nào có thể so với công trạng của một liệt sỹ. Do đó, trong vấn đề đặt tên đường phố, các lãnh đạo Việt Nam nên lưu ý điều này. Hiện Việt Nam thường chủ yếu đặt tên đường theo tên các lãnh đạo chết vì bệnh già," nhà nghiên cứu Đinh Kim Phúc chia sẻ.

<https://www.bbc.com/vietnamese/vietnam-56093790>